

Klub filatelistů, sběratelů specializovaných oborů, 00-15 PRAHA

1/ Autorská poznámka

2/Historie Klubu filatelistů 1943-1992 (faktologie) – KRONIKA

AUTORSKÁ POZNÁMKA

Koncem roku 2009 jsem se definitivně rozhodl zaznamenat své vzpomínky z let mého působení v československé poštovní historii v letech 1975 – 1989, a to zejména v úzké návaznosti na existenci a činnost Klubu filatelistů, sběratelů specializovaných oborů, 00-15. Nejde o klasické memoáry, ale o záznam typu P.M. , který by měl sloužit těm, kteří přijdou po nás a budou se pít po faktech o československé poštovní historii a významného Klubu filatelistů 00-15(dále KF 00-15), tak, jak jsem se pít já v své době.

Proč to spojení ? KF 00-15 totiž velmi významně přispěl svou existencí a intenzivní činností k organizované československé poštovní historii a jejím úspěchům.

Mně osobně toto spojení a prostředí obou společenství přineslo úžasné zážitky a zkušenosti. Setkání s bardy a legendami československé filatelie a poštovními historiky , jakož i členy klubu filatelistů bylo, a konečně i v současnosti je zdrojem velkého poznání ve všech směrech, odborných i lidských. KF 00-15 mne v roce 1972 mile přijal, umožnil mi získat potřebné znalosti v tomto oboru, vyvrát a „užít si“ kariéru v rámci SČSF a SČF – od pouhého sběratele přes redaktora různých zpravodajů a publikací, představitele různých sekcí, kandidáta na jurymana PHaC až po předsedu komise poštovní historie a celin SČSF v letech 1985 – 1989.

Proto KF 00-15 patří mé díky. Zázemí to bylo výtečné. Jsem vděčen za každý okamžik strávený v obou entitách. I když se v příslušné kapitole snažím držet faktů, pozorný čtenář jistě vytuší, co předchozí větou míním.

Při zpracování této problematiky jsem čerpal ze skromné literatury, osobního archivu, vzpomínek a hlavně osobních setkání, při kterých probíhala nekonečná diskuse

s legendami čsl. poštovní historie. Nutno podotknout, že během setkání se uskutečnily nejen diskuse se členy našeho klubu, ale i diskuse s ostatními poštovně historickými a celinářskými osobnostmi jiných klubů či stojícími na nezávislé půdě, a to nejen z naší republiky, ale i ze zahraničí. Rozmluvy, tříbení názorů a získávání odborných znalostí byly však nejcennější se členy Klubu, ať to bylo v Agitačním středisku v Myslíkové nebo během nedělních schůzek na burze U Nováků.

V Rabí a Radonicích v prosinci 2009

Ivan Leiš

2

Historie KF 00-15 v letech 1943 až 1992 a 2010 - 2018 (faktologie)

I-V/1943

Václav Nebeský iniciuje a připravuje založení samostatného filatelistického klubu – „ochranného sdružení velmi početných filatelistických přátel“. Jeho spolupracovníky byli: František Macák, Josef Kolařík, Václav Matura. Na 1. předsedu byl nominován Josef Kolařík. Oficiální název: S.K. zaměstnanců města Prahy, odbor filatelie (SK ZMP). S.K. znamená Sportovní klub. Návrh na první výbor čítal 15 členů: Josef Kolařík, předseda (civilním zaměstnáním v Elektrických podnicích hl.m. Prahy, též městský radní), František Macák, jednatel, Karel Baier, místopředseda, Václav Nebeský, vzdělavatel, Václav Matura, zapisovatel, dále 10 členů (mezi nimi i Vladimír Vaněk, později kronikář klubu). Klub měl 2 revizory. Navrženi i důvěrníci pro styk klubu se zájemci o sběratelství.

13. 5. 1943

Klub založen v Obecním domě hl. m. Prahy během Valné hromady. Přítomni byli prof. MUDr. Josef Gruss, předseda Ústředí filatelistických spolků a Karel Basika, tajemník Ústředí.

17. 5. 1943

Počet členů 383. Výměnné schůzky s konaly v neděli ve Sladkovského sále Obecního domu hl.m.Prahy a klubové schůzky s přednáškami ve čtvrtek místnosti radničního klubu. V tu dobu bylo v ÚFS registrováno 119 spolků – v Praze je 22. S klubem spolupracoval i klubový znalec Jan Mrňák. F. Macák a V. Matura zastupovali klub v centrálním výboru SK ZMP, Josef Kejha a ing. Brepta byli zástupci v ÚFS Propagace v Tribuně filatelistů Na přednáškách byla účast 100-140 posluchačů. 1. Valná hromada:

jednatelům se stal Václav Matura. Do výboru vstoupil Vratislav Palkoska jako vzdělávatel.

9. 3. 1944

834 členů, začaly se vydávat Zprávy odboru filatelie (redaktor Václav Nebeský)

VI/1944

1000 členů. Tisícím členem prof. J. Gruss, pokladníkem František Krejča. Ruší s nedělní výměnné schůzky.

2. 3. 1945

Valná hromada, registrováno 1057 členů

XII/1945

1 795 členů

10. 11. 1945

Ustaven dorostenecký odbor mládeže do 18 let

1946/1947

Úbytek 1000 členů

I/1949

Rozhodnuto o konání Celostátní výstavy poštovních známek PRAHA 1950, Václav Nebeský je jmenován vedoucí mládežnického odboru.

1950 Celostátní výstava poštovních známek PRAHA 1950. Vystaven kolektivní exponát 26 členů klubu v kategorii klubů ROH. Exponát obdržel I. cenu. Klub přejmenován na Závodní klub ROH zaměstnanců hl.m.Prahy – vodárny, odbor filatelie s jednou desetinou původního členstva

1950 Václav Matura, předseda OV Celostátní výstavy poštovních známek PRAHA 1950 umírá

1962

Koná se Světová výstava poštovních známek PRAGA 1962 (srpen). V národní třídě a třídě filatelistických zvláštností vystaveny zejména oddělení celin a celistvostí, předznamenkových dopisů a razítek, filatelistických vzácností a zvláštností aj. hodnotné exponáty poštovní historie a celin , ve výstavních odborech pracují členové klubu (např. Vratislav Palkoska, Karel Papík, František Zahradský).

Členové klubu iniciují zřízení komise specializovaných oborů při Ústředí československých filatelistů a tvoří hlavní jádro komise. Komisi zakládají Antonín Hoza, Josef Koňas, dr. Vratislav Palkoska, Karel Papík, Karel Horký, Jiří Nekvasil, V. Kozler Prvním předsedou zvolen Václav Nebeský.

8. 4. 1965

Umírá předseda KF J. Kolařík a předsedou KF 00-15 zvolen dr. Vratislav Palkoska

30. 5. 1965

Založen Svaz československých filatelistů, 2. místopředsedou zvolen Václav Nebeský. Od této doby klub má registrační číslo KF 00-15. Cílem KF je sdružovat sběratele zajímaví se vedle poštovních známek i o poštovní provoz , jeho historický vývoj, doklady z doby předznamenkové, poštovní celiny, razítka, celistvosti, doporučené nálepky a zvláštní druhy poštovní přepravy.

1965 – 1970

1976 – 1985

Předsedou KSO resp. KPHC SČSF dr. Vratislav Palkoska, prvním předsedou Václav Nebeský v roce 1965.

15. – 22. 12. 1966

Koná se 1. výstava specializovaných oborů ve filatelii (s celostátním charakterem). Místo konání: ministerstvo obchodu na Staroměstském náměstí v Praze. O úspěch výstavy se zasloužili zejména členové KF 00-15 společně s dalšími významnými poštovními filatelisty z dalších klubů.

20. 5. – 4. 6. 1972

Koná se Celostátní výstava specializovaných oborů, poštovní historie a celin Písek 1972 s mezinárodní účastí. Písek, Oblastní muzeum .

7. 5. 1974

Koná se první schůzka KF v místnostech ptačího střediska NF v Myslíkové ulici. Předtím to byly prostory Obecní dům, rest. U Krupičků Na Poříčí, Plodinova bursa, Klub důchodců ve Sněmovní ulici, Černý pivovar na Karlově náměstí a několik dalších prostor.

XI/1974

Členy KF 00-15 se stávají ing. Pavel Jech a ing. Ivan Leiš (na doporučení Václava Nebeského)

1962 – 1992

Členové KF jsou velmi aktivní v různých orgánech SČSF a později též SČF.

VI/1976

Po delší přestávce obnovena činnost komise specializovaných oborů a jejích sekcí (později komise

poštovní historie a celin) SČF (později SČSF).

Jádro zakládajících funkcionářů tvoří členové KF 00-15 – dr. Vratislav Palkoska, Antonín Vorlíček, Václav Nebeský, ing. Ivan Leiš, Pravoslav Kukačka, dr. Miroslav Bouška, Václav Mahovský (později i další jako Ing. Pavel Jech aj). Redaktor Zpravodaje KSO později POŠTOVNÍ HISTORIE a ještě později POSTILIÓN): ing. Ivan Leiš

28. 5. – 5. 6. 1983

Koná se Výstava poštovní historie a celin PRAHA 1983 ke 40. výročí založení KF. Výstavu uspořádal KF. Výstava se konala ve výstavním sále Ústřední školy ROH Ant. Zápotockého v Praze 2, Francouzská 4. Předseda organizačního výboru Antonín Vorlíček. Vystaveno 33 exponátů.

1985 – 1989

Předsedou KPHC Svazu československých filatelistů se stává ing. Ivan Leiš

(v komisi pracují členové KF: ing. Pavel Jech, ing. Antonín Hašek, dr. Vratislav Palkoska, dr. Miroslav Bouška, Václav Mahovský, dr. Dušan Brabec kromě dalších poštovních historiků organizovaných v jiných klubech či nezávislých). Komise stanovila Pět hlavních směrů rozvoje československé poštovní historie – historie poštovníctví, dopravu poštovních zásilek (razítka atd.), adjustace poštovních zásilek (poštovní nálepky, doplňující údaje na celistvostech atd.), zvláštní druhy přepravy poštovních zásilek (polní a vojenské pošty atd.), celiny. V československých sekcích pracovali i další členové KF 00-15.

Předsedou KPHC Svazu českých filatelistů se stává dr. Vratislav Palkoska.

1989 - 1992

Pod vlivem nových společenských a politických poměrů se mění dosavadní organizační struktury a vytvářejí se nové. Tak například vzniká Stolní společnost sběratelů výplatních otisků z iniciativy ing. Lud'ka Janů a ing. Ivana Leiše 18. 11 1989 v restauraci U Pešků v Praze 2 a později Českomoravská společnost poštovní historie pod vedením RNDr. Karla Špačka

KF 00-15 pokračuje v podpoře sběratelství specializovaných oborů .V organizování členské základny, novinkové službě, přednáškové činnosti, podpoře vystavovatelské činnosti svých členů, publikační činnosti a dalších aktivitách - členové např. vystavují v Poštovní minigalerii v rámci Klubu gentlemanů.

Poznámka:

Má kronika zde končí, neboť koncem roku 1992 jsem se definitivně rozloučil se strukturami SČSF/SČF, kde jsem dlouhá léta reprezentoval KF 00-15 na poli poštovní historie a celin. Věřím, že v období od roku 1993 do dneška, kdy jsou napsána tato slova (2009), řada členů KF 00-15 se angažovala ve svazových strukturách. Čestnou povinnost zaznamenat vzpomínky těchto kolegů nechávám na nich. Vlivem vnějších okolností jsem omezil i funkcionářskou aktivitu v rámci KF.

31. 12. 2009

Předsedou KF je Jiří Vácha, jednatelem ing. Pravoslav Kukačka. KF 00-15, sběratelů specializovaných oborů stále (již 68 let k 31.12.2009) stále patří mezi aktivní kluby SČF. KF sdružuje sběratele různých oborů, hlavně specializovaných, pořádá odborné přednášky, podporuje vystavovatele, zajišťuje filatelistické služby pro své členstvo, podporuje jiné činnosti i mimo klub (úzký vztah s Clubem gentlemanů apod.)

20. 10. 2010

Předsedou Klubu filatelistů 00-15 je zvolen členskou schůzí Ivan Leiš

2013

V Divadle U Valšů se koná slavnostní shromáždění k 70. výročí existence klubové entity za účasti četných hostů a doprovázené uměleckým pásmem autora Ivana Leiše. Klub pořádá minivýstavku dově PORTUS. Klub zřizuje webový portál www.kf0015.cz. Hlavní předností portálu jsou články, informace a studie o specializovaných oborech a poštovní historii. Zdarma se zavěšuje několik katalogů z různých oborů poštovní historie. Později k němu přistupují další weby modry.kf0015.cz a special.kf0015.cz. Klub si upevňuje identitu specializovaných oborů. Přednášky připravované dlouhodobě ing. L. Čechákem o poštovní historii a současnosti jsou významnou aktivitou a pýchou klubu.

2014

FEPA uděluje klubu vyznamenání. Vyznamenání předává vedení klubu jménem FEPy předseda SČF ing. Walter Müller na Valné hromadě SČF.

2018

Klub pořádá oslavy 75. výročí klubu, v budově PORTUS se koná minivýstavka klubu.

2018

Na základě nového Občanského zákoníku se KF 00-15 stává pobočným spolkem SČF. Své tradiční jméno si ponechává.

31. 12. 2018

Ivan Leiš rezignuje na funkci předsedy KF 00-15 z osobních důvodů, novým předsedou je výborem KF zvolen výborem KF 00-15 Jiří Marko. Počet registrovaných členů 65.

Zdroje informací:

- 1/ Nebeský Václav, Filatelistovo podzimní rozjímání, NADAS Praha, I. vydání 1975
- 2/ Výstavní katalog Světové výstavy poštovních známek PRAGA 1962, vydal sekretariát Praha 1962
- 3/ Katalog Výstavy poštovní historie a celin PRAHA 1983, vydal KF 00-15, Praha 1983
- 4/ Katalog Celostátní výstavy specializovaných oborů, poštovní historie a poštovních celin PÍSEK 1972, vydal výstavní výbor Písek 1972
- 5/ Zpravodaj komise poštovní historie a celin, ročník 1976 a 1977
- 6/ POSTILION, zpravodaj KPHC, ročníky 1978 – 1989
- 7/ Různé zpravodaje sekcí a krajských skupin PHaC, ročníky 1976 – 1989

8/ Zápisy ze schůzí KPHC 1976 – 1989 (osobní archiv I. Leiše)

9/ Kronika komise poštovní historie (založili a vedli Pavel Stříteský a ing. Ivan Leiš- uložena v Poštovním muzeu Praha roce 1990)

10/ Osobní archiv I. Leiše

11/ Osobní rozhovory (a informace) od legend poštovní historie organizovaných v KF 00-15, z nichž většina již bohužel není mezi námi

Škoda, přeškoda, že Kronika KF-00-15, kterou dlouhá léta vedl jeden ze zakladatelů KF 00-15 pan Vladimír Vaněk se nenávratně ztratila. Shora uvedené informace by byly jistě bohatší

a přesnější.

Na fakta uvedená shora navazuje osobní vyprávění, které se bude snažit přiblížit význam Klubu filatelistů pro celou československou poštovní historii. Vždyť členové KF (Nebeský, Palkoska, Leiš) vedli komisi plných 27 let v letech 1962 – 1989 v rámci SČSF resp. SČF. Komise SO, PHaC, ještě později PH dala základ dalšímu rozvoji oborů PHaC na našem území. KF 00-15, z jehož útrob vzešly osobnosti české a československé poštovní historie, má na tomto stavu velkou zásluhu.

Na webu www.historiapostalis-etc.cz zájemci mohou najít další detaly k této problematice v seriálech " Z prachu vydupané" a "V nejvyšších patrech sběratelství čs. poštovní historie".